7.12.2021
Olli Salmi

FINANSSIALA

Talousvaliokunnalle

Asia: E 125/2021 vp Valtioneuvoston selvitys: Komission pankkilainsäädäntöehdotus Basel III -standardin täytäntöönpanosta, kestävyysriskien hallinnasta ja pankkivalvonnan kehittämisestä

Suomen tulisi tavoitella sekä rahoitusjärjestelmän vakauden että talouskasvun turvaamista

FA esittää, että talousvaliokunnan lausuntoon kirjattaisiin seuraavat yleiset tavoitteet:

- Lopullisten Basel III -säännösten toimeenpanossa on pankkien häiriönsietokyvyn vahvistamisen ohella turvattava myös talouskasvun ja vihreän siirtymän rahoitus
- Suomalaisten pankkien vakavaraisuus ja kriisinsietokyky ovat vahvoja, minkä vuoksi uuden sääntelyn mukanaan tuoman vakavaraisuusvaateiden nousun tulee pysyä mahdollisimman pienenä
- Kokonaisriskipainolattian täytäntöönpano EU-tasolla on syytä toteuttaa kansainvälisten standardien mukaisella tavalla eli ilman EU:n omien lisäpääomavaatimusten huomioon ottamista tai huolehtimalla muutoin, että pääomavaatimusten muutos vastaa kyseistä täytäntöönpanotapaa
- Vakavaraisuuslaskennan riskiperusteisuutta ei saa vaarantaa. Riskien tunteminen ja hallinta eivät saa heikentyä nykyisestä.
- Pankkien sisäisten riskimallien toimivuuteen ja käyttöön tulee vaikuttaa EU:ssa ensisijaisesti valvonnan kautta, ei asettamalla niille sääntelyn kautta tarpeettomasti vaatimuksia
- Sääntelyratkaisujen tulee olla luonteeltaan pysyviä liiketoimintaan liittyvän varmuuden turvaamiseksi
- Finanssisektorin toimijoiden keskinäisen kilpailun edellytykset tulee turvata myös jatkossa
- Hallintoa koskevan sääntelyn tulee seurata Suomen yhtiöoikeuden keskeisiä yleisiä periaatteita
- EU-neuvottelujen aikana Suomen on tuettava sellaisia esityksiä, jotka ovat vakiintuneiden hallinto-oikeudellisten periaatteiden mukaisia ja edesauttavat sääntelyn kohteena olevien oikeusturvan toteutumista ja toteuttamista.

Keinoina turvata em. tavoitteiden saavuttamista FA esittää seuraavaa:

- Asuntoluototuksen sääntelyssä on otettava huomioon suomalaisen asuntorahoituksen erityispiirteet ja huolehdittava siitä, että asunto-osakeyhtiöiden ja RS-rahoituksen vakavaraisuuskohtelu ei kiristy nykyisestä. Sääntelyratkaisujen on oltava pysyviä, ei väliaikaisia.
- Vähäriskiset yrityslainat tulee voida pysyvästi luottoluokitella pankin sisäisellä mallinnuksella, jos ulkoisten luottoluokitusten käyttö ei yleisty yritysten keskuudessa.

- Lainojen vakuusarvojen käsittelyä tulisi edelleen hallinnollisesti helpottaa.
- ESG-riskien hallinta ja siihen liittyvät valvojan valtuudet tulee sovittaa nykyiseen vakavaraisuuskehikkoon.
- Samasta riskistä ei saa johtaa useita päällekkäisiä vaatimuksia.
- Viranomaisten toimivaltuuksien ja harkintavallan tulee olla tarkkarajaisia ja päätösten sisällöltään sellaisia, että ne mahdollistavat tehokkaiden oikeussuojakeinojen käytön.

FA esittää huolensa asian käsittelyn erittäin tiukasta aikataulusta. Toimialalla ei käytännössä ole ollut aikaa käydä yhdessä huolella läpi valtioneuvoston selvitystä ja siinä esitettyjä näkökantoja. Kiire näkyy paikoin myös selvityksen sisällössä.

Taloudellisen vaikutusarvio-osion analyysi kärsii tietyiltä osin tasapainoisuuden puutteesta. Vaikutusarvion käytettävyyttä heikentää se, että analyysiin sisältyy tärkeiltä kohdin selkeästi vanhentunutta lähdeaineistoa, olettamuksia pankkien käytännön toiminnasta sekä puutteellista analyysiä saatavilla olevasta uudemmasta lähdeaineistosta. Näiden seurauksena vaikutusarviossa esitetyt johtopäätelmät ovat syy-yhteyksiltään ja lopputuloksiltaan osin harhaanjohtavia.

Selvitykseen kirjatussa valtioneuvoston kannassa on kohtia, joiden osalta on vaikea sanoa, mitä niillä käytännössä tarkoitetaan tai miten niitä on tarkoitus tulkita, kun komission esityksestä neuvotellaan EU:ssa. Olisi tärkeää, että talousvaliokunnan lausunnossa tarkennetaan Suomen kantaa niin, että se antaa neuvottelijoille selkeät suuntaviivat. FA:n mielestä kannan tulisi olla sellainen, että se mahdollistaa myöhemmin tarkempien säädösehdotusten tekemisen kannassa määriteltävien periaatteiden puitteissa. FA esittää ehdotuksiaan näistä periaatteista tässä lausunnossa. Lisäksi FA esittelee täydentävää lähdeaineistoa osoittaakseen, että sen lausunnossa esittämät näkökohdat ovat perusteltuja.

1 Kansalliset erityispiirteet voidaan ja ne tulee ottaa huomioon sääntelyssä

Baselin komitean laatima sopimus on luonteeltaan juridisesti ei-sitova standardisto. Se ei ole varsinainen kansainvälinen sopimus, sillä valtiot tai EU eivät ole sen neuvotteluosapuolia. Komitea on asiantuntijaelin, joka sille annetun mandaatin puitteissa luo kehikon sille, millainen pankkijärjestelmän sääntelyn tulisi globaalisti olla, jotta riskit eivät selkeästi kumuloidu jollekin talousalueelle. Baselin standardien luonteeseen kuuluu se, että ne sovitetaan markkinoiden rakenteisiin eli erityispiirteisiin, kun niitä tuodaan osaksi eri talousalueiden lainsäädäntöä. Tärkeää implementoinnissa on, että komitean sopimassa sääntelykehikossa pysytään.

Suomen kannasta päätettäessä on tärkeä ottaa huomioon, että lähtökohtaisesti EU-maat tulevat ajamaan omien erityispiirteidensä huomioonottamista. Myös Suomen pitää vastaavasti ottaa omat erityispiirteensä huomioon neuvotteluissa. Tämä ei ole vain sallittua, se on välttämätöntä Suomen talouskasvun, pankkiriskien hallinnan ja vihreiden investointien rahoittamisen edesauttamiseksi.

2 Talouskasvun tukeminen ei saa selvityksessä riittävästi huomiota

FA korostaa, että lopullisten Basel III -säännösten toimeenpano EU:ssa tulisi tehdä huolellisesti ja ottaen taloudelliset vaikutukset huomioon. Pandemian jälkeinen taloudellinen toipuminen ja vihreä siirtymä tarvitsevat runsaasti yksityisiä investointeja. Euroopassa ja erityisesti Suomessa pankit ovat näiden investointien tärkeitä rahoittajia. Toteutuessaan komission esitys kuitenkin vaikeuttaisi kohtuuttomasti tätä rahoittamista erityisesti matalariskisten kohteiden osalta. Näitä ovat esimerkiksi monet pk-yritys- ja asuntoluotot sekä muut asumisen rahoittamiseen myönnetyt luotot.

Matalariskisyys tarkoittaa sitä, että rahoitettaviin kohteisiin sisältyy hyvin alhainen tappioriski, eikä kohde edes maksukyvyttömyystilanteessa tuota olennaisia tappioita pankeille. Riskeihin perustuvat pääomavaatimukset mahdollistavat lainojen riskiperusteisen hinnoittelun, jonka mukaisesti matalan riskin kohteiden tuottovaatimus (hinta) on alhaisempi kuin korkeiden riskin kohteiden.

Pankkien kyky rahoittaa yhteiskuntaa on pitkälti riippuvainen niihin kohdistuvan sääntelyn sisällöstä. Monissa paikoin taloudessa rahoituksen saatavuus on heikentynyt finanssikriisin jälkeen pankkien jouduttua sopeuttamaan toimintaansa sääntelyn kiristymisen myötä. Valtio on tällöin joutunut astumaan pankkien rooliin ja ottamaan riskiä kannettavakseen. Tällainen kohde on esimerkiksi pitkäaikaisen viennin rahoitus, jossa Finnveran vastuut ovat nykyään huomattavia.

Myöntäessään luottoja pankit hallitsevat niihin liittyviä riskejä sääntelyn ja omien sisäisten ohjeistuksiensa mukaisesti ja varautuvat tappioihin yksityisellä pääomalla. Valtio sen sijaan ottaa rahoittajana vastuita suoraan itselleen eli viime kädessä veronmaksajien riskillä. Tästä syystä on tärkeää harkita tarkkaan, johtaako uusi sääntely - ja halutaanko sen johtavan – siihen, että valtio enenevässä määrin astuu pankkien rooliin.

Järkevintä olisi, että uuden sääntelyn toimeenpanossa turvattaisiin mahdollisimman laaja-alaisesti pankkien edellytykset rahoittaa taloutta. Komission esityksessä tätä tavoitetta on yritetty otettu huomioon, joskin tavalla, joka ei FA:n mielestä ole riittävä tavoitteen saavuttamiseksi. Sen sijaan valtioneuvoston selvityksessä tämä tavoite on sivuutettu lähes kokonaan. Tätä on vaikea ymmärtää, kun ottaa huomioon, että Finanssivalvonnan alustavien laskelmien mukaan komission esittämä

toimeenpanotapa nostaisi suomalaisten pankkien pääomavaatimuksia keskimäärin jopa noin 15 % siirtymäaikojen päättymisen jälkeen nykytilanteeseen verrattuna. FA pitääkin tärkeänä, että selvitykseen kirjattua valtioneuvoston kantaa täydennetään talousvaliokunnan lausunnossa siten, että talouskasvun rahoituksen turvaaminen nostetaan tavoitteenasettelussa tasaveroiseen asemaan pankkien häiriönsietokyvyn vahvistamisen kanssa.

3 Tärkeää turvata sääntelyn riskiperusteisuus

Lopullisten Basel III -säännösten keskeisimpiä elementtejä on ns. kokonaisriskipainolattian (output floor) käyttöönotto. Lattian ei tulisi antaa uhata tai haitata riskiperusteista vakavaraisuuslaskentaa. FA tukee Baselin komitean tavoitetta palauttaa luottamus pankkien käyttämiin sisäisiin malleihin. Tämä voidaan FA:n mielestä parhaiten saavuttaa vaikuttamalla suoraan malleihin ja ylläpitämällä vakavaraisuuskehikon riskiperusteisuutta. Komission ehdottama kokonaisriskipainolattian täytäntöönpanotapa kuitenkin poikkeaa Baselin komitean sopimasta uudistuksesta tiukempaan suuntaan ja uhkaa vakavaraisuuslaskennan riskiperusteisuutta.

Baselin komitean neuvotteluiden aikana sisäisten riskimallien käyttöön myönteisesti suhtautuvat maat tavoittelivat 50–60 %:n kokonaisriskipainolattiaa. Tähän verrattuna voidaan Baselin säännöksiin kirjattua lopullista kompromissia (72,5 %) pitää korkeana.

Lattiasäännön avulla laskettu riskipainotettujen erien määrä oli Baselin uudistuksessa tarkoitus kertoa Basel III -standardeissa nimenomaisesti luetelluilla pääomavaateilla. EU-komissio kuitenkin on poikennut esityksessään näistä pääomavaateista tuoden mukaan lisäksi Basel-standardeihin kuulumattomia pääomavaateita.[1] Myös Finanssivalvonta on

[1] Vrt. komission lainsäädäntöesitys ja lopulliset Basel III -standardit (2017, s. 137 kohdat 2 and 3), josta yksiselitteisesti nähdään, että komissio on tuonut kokonaisriskipainolattian kautta tapahtuvaan laskentaan Baselin standardeihin nähden ylimääräisiä pääomavaatimuksia mukaan.
Ks. myös asiasta saadut oikeudelliset arviot:
-Legal opinion https://www.finanssiala.fi/wp-content/uploads/2021/09/Memorandum-Transposition-of-output-floor-in-EU-law.pdf ja
-Ranskan keskuspankin toimeksiannosta annettu Haut Comité Juridique de la Place Financière de Paris:in lausunto https://www.banque-france.fr/sites/default/files/rapport_28_a.pdf
“In conclusion, the Working Group believes that Approach 3 complies with the Basel Accords from a legal perspective.”
Lausuntojen perusteella se, että vain Baselin standardeissa mainittuja pääomavaatimuksia käytetään vakavaraisuusvaateen laskennassa, on Baselin standardien mukaista.[2]
https://www.finanssivalvonta.fi/tiedotteet-ja-julkaisut/toimintakertomukset/toimintakertomus-2019/teemat/euroopan-unionin-pankkisaantely-baselin-suositusten-loppuunsaattamiseksi-valmisteilla/

ennen komission esityksen antamista esittänyt, että vakavaraisuuskehikon riskiperusteisuus heikkenee tämän vuoksi.[2]

Komission päätös sisällyttää kokonaisriskipainolattian laskentaan myös muita kuin Baselin säännöksissä mainittuja pääomavaateita (eli ns. pääomapuskurit) nostaa kokonaisvakavaraisuusvaateita korkeammiksi kuin ne olisivat, jos pitäydyttäisiin vain Baselin säännösten mukaisissa vakavaraisuusvaateissa. Komission esittämä täytäntöönpanotapa onkin yksi keskeinen syy eurooppalaisten pankkien pääomavaateiden merkittävään nousuun uudistuksen myötä, eikä esitykseen sisällytetty malliriskin päällekkäisen laskennan estäminen ole riittävä rajaus estämään riskien kaksoislaskentaa. Tätä huolta lisää se, että kunkin pankin puskurien kokoon vaikuttavia tekijöitä ei ole viranomaisten puolelta yksityiskohtaisesti eritelty.

Lopullisten Basel III -säännösten tavoitteena on ollut lisätä mallien luotettavuutta ja vertailukelpoisuutta. On huomattava, että tästä on kuitenkin EU:ssa jo huolehdittu muulla regulaatiovälineellä, nimittäin EKP:n ja Euroopan pankkiviranomaisen (EBA) laatimien tehokkaiden valvontavaatimusten kautta.

Kuten valtioneuvoston selvityksessä todetaan, EKP on tutkinut pankkien sisäisten mallien toimivuutta hyvin laajalla ja yksityiskohtaisella tarkastuksella, joka päättyi vuonna 2021. Tarkastus vei viisi vuotta alkaen huolellisesta metodien kehittämisestä ja päättyen pankeille esitettyihin korjaaviin toimenpidevaatimuksiin. Loppuraportissaan EKP nimenomaan toteaa, että pankit täyttävät malleihin liittyvät vaatimukset ja että hyvät sisäiset mallit auttavat riskien mittaamisessa asianmukaisesti ja siten auttavat pankkeja valmistautumaan taloudellisiin shokkeihin, kuten Covid-19 pandemiaan.[3]

FA:n mielestä talousvaliokunnan tulisikin todeta, että sisäisiin malleihin pitää vaikuttaa koko EU:ssa yhdenmukaisella valvonnalla, eikä suomalaisia pankkeja tulisi rangaista siitä, mikäli valvonnassa on mahdollisia puutteita pankkiunionin ulkopuolisissa maissa. FA haluaa myös kiinnittää valiokunnan huomiota siihen, että sekä Ruotsissa että Tanskassa mallit käydään

[2] https://www.finanssivalvonta.fi/tiedotteet-ja-julkaisut/toimintakertomukset/toimintakertomus-2019/teemat/euroopan-unionin-pankkisaantely-baselin-suositusten-loppuunsaattamiseksi-valmisteilla/

[3] EKP:n TRIM loppuraportti s. 9: “Finally, TRIM substantially contributed to ensure that institutions are compliant with the applicable regulatory requirements on internal models, meaning for instance that the key parameters of credit risk models are estimated by also taking into account downturn conditions. This feature of the risk estimates, accompanied by appropriate rating assignment dynamics, should allow models to perform adequately under different economic conditions and at different points in the business cycle. Thus, good internal models help to measure risk appropriately, thereby better preparing banks to react and answer to economic shocks like the COVID-19 pandemic.” Raportin kohdassa “Main achievements of the TRIM project” (s. 115) todetaan: “Within its mandate, the TRIM **project has fully achieved** its main objectives: 1. **to reduce non-risk-based RWA variability** within the SSM; 2. **to support future supervision** of internal models within the SSM.” (tummennukset lisätty)
https://www.bankingsupervision.europa.eu/ecb/pub/pdf/ssm.trim_project_report~aa49bb624c.en.pdf

lähiaikoina läpi Euroopan pankkiviranomaisen standardien ja ohjeiden mukaan[4]. Siten näidenkään maiden pankkien tilannetta ei voi käyttää perusteena suomalaispankkien pääomavaatimusten nousulle.

Kokonaisriskipainolattian esitetty laskentatapa vähentää pankkien kannusteita mallintaa riskejä. Tästä kärsivät erityisesti vähäriskiset lainoituskohteet. Riskilaskennan tarkkuuden säilyttäminen on tärkeää monesta syystä, mutta jatkossa sille antaa erityistä painoa tarve mallintaa huolella ns. ESG-riskejä. Jos kokonaisriskipainolattian myötä vähäriskisten kohteiden riskipainot nousevat lähellä standardimenetelmän riskipainoja, ei riskimallinnusta ole järkevää kehittää siihen liittyvien korkeiden datankeruu-, mallinkehittämis- ja valvontakulujen vuoksi.

Kokonaisriskipainolattian kautta tulevaa vakavaraisuusvaatimusten nousua voidaan rajoittaa kahdella tavalla: *joko* täytäntöönpanossa noudatetaan sellaisenaan Baselin säännöksissä lueteltuja vaateita (ilman EU-lisävaateita) *tai* täytäntöönpanossa otetaan kattavasti huomioon eurooppalaisen pankkimarkkinan erityispiirteet erityisesti, kun nämä ovat perusteltavissa riskiperusteisuudella.

Jälkimmäinen tapa tarkoittaa, että riskipainojen lievennykset kohdistuvat sellaisiin eriin, jotka ovat vähäriskisiä, ts. riskipainoissa otetaan huomioon kohteen sisältämä alhainen riski. Tämä on perusteltua, sillä muutoin uudistus rankaisee alhaisen riskin lainotusta eikä sisällä lainoja ottaville tahoille kannustinta muuttua vähäriskisemmiksi lainanantajan silmissä (esim. lisäämällä omaa vakavaraisuuttaan).

Edellä esitetyn kaltaisia lievennyksiä olisivat esimerkiksi seuraavat:

- Asunto- ja yritysluottoja koskevat siirtymäsäännökset on sisällöltään muutettava suoraan lakisääteisiksi ja pysyviksi, jotta turvataan vähäriskisten kohteiden rahoitus.
- On varmistettava, että Suomen kansalliset asumisen ja rakentamisen rahoituksen erityispiirteet otetaan sääntelyssä huomioon. Erityisesti tulee huolehtia siitä, että asunto-osakeyhtiöille ja RS-kohteille myönnettyjen luottojen vakavaraisuuskohtelu ei kiristy nykyisestä. Viimeksi mainitun osalta RS-kohteista tehdyt sitovat kaupat pitäisi rinnastaa sääntelyssä sitoviin ennakkomyynteihin.
- Sekä asunto- että liikekiinteistöluotonannon osalta tulee lisäksi ottaa huomioon, että suomalainen kiinteistöluotonanto on pääasiallisesti vähäriskistä. Näihin luottoihin tulisi siksi voida tarvittaessa soveltaa alempia riskipainoja kuin komission esityksen mukaan on mahdollista. Komission esittämä siirtymäsäännös vähäriskisille asuntolainoille ei ole ratkaisuna

[4]Ks. Ruotsin pankkivalvojan Finansinspektionin muistiot ”Process för genomförande av IRK-översyn” https://fi.se/contentassets/c9d60714c9b944638cb8f1355db74d0e/process-inforande-irk-oversyn-2019-07-09.pdf ja “New requirements for institutions using the IRB approach” https://fi.se/contentassets/31f188fe797d4d2f8dd0c804f571e9bf/promemoria-irk-regelverk-eng.pdf

riittävä, vaan niille ja muille vähäriskisille kiinteistölainoille tulisi löytää pysyvä ratkaisu. Niin ikään on tärkeää turvata nykyisen kaltaiset lainansaantiedellytykset ensiasunnon ostajille, joilla velkasuhde on tyypillisesti alussa korkea.
- On myös varmistettava, että pienten ja keskisuurten yritysten luottoja koskeva SME-tukikerroin säilyy ja soveltuu myös asunto-osakeyhtiölainoihin, kuten nykysääntelyssä.
- Lainojen vakuusarvojen käsittely tulisi pitää mahdollisimman lähellä nykyistä, vähintään komission ehdotuksen mukaisena.
- ESG-riskit ja niihin liittyvät valvojan valtuudet tulee sovittaa nykyiseen riskiherkkään vakavaraisuuskehikkoon ja hyödyntää viranomaisten tekemää selvitystyötä.

Markkinariskin osalta tulisi mahdollistaa maksukyvyttömyyden todennäköisyyden alarajan asettaminen nollaan valtioiden osalta myös markkinariskimalleissa. Tämä yhtenäistäisi kohtelua riskityyppien välillä. Lisäksi tulisi mahdollistaa nykyistä vastaava kilpailuasetelma nk. kaupallisten takausten osalta pankkien ja vakuutusyhtiöiden välillä. Esitykseen sisältyvä muutos luoton muuntoarvoon (Credit Conversion Factor, CCF) asettaa pankit erittäin epäedulliseen tilanteeseen verrattuna vakuutusyhtiöihin, joita koskee tältä osin löysempi sääntely.

4 Hallintoa koskevien uudistusten oltava oikeasuhtaisia ja noudatettava Suomen hallinto-oikeusperinnettä

Siltä osin kuin komission direktiiviehdotuksessa ehdotetaan luottolaitosten hallintoelimiä koskevaa lisäsääntelyä, tulee varmistaa, että ehdotettu sääntely ei hämärrä Suomen yhtiöoikeuden keskeisiä periaatteita, kuten yhtiön hallituksen kollektiivista vastuuta eikä hallintoneuvostojen tosiasiallista roolia suomalaisissa luottolaitoksissa. Ehdotetun sääntelyn tulee olla oikeasuhtaista.

Lisäksi tulee huolehtia Suomen rahoitusmarkkinoilla keskeisen talletuspankkien yhteenliittymämallin toimintaedellytyksistä luottolaitosten hallintoelinten sääntelyn kiristyessä. Erityisesti on varmistettava yhteenliittymien paikallisjäsenpankkien hallinnolle asetettavien vaatimusten oikeasuhtaisuus ja joustavuus ottaen huomioon yhteenliittymän keskusyhteisön vahva rooli paikallispankkien jäsenluottolaitosten ohjaamisessa.

Yhtiön johdon luotettavuuden, sopivuuden ja ammattitaidon arviointia (ns. fit&proper) koskevassa sääntelyssä on vältettävä tarpeetonta hallinnollista taakkaa. Yhtiön johtoon kohdistuva ehdotettu etukäteinen valvojan fit&proper -arvio tuo mukanaan myös henkilön oikeusturvaan liittyviä huolia. Miten varmennetaan se, että tehtävään valittavalla henkilöllä tai luottolaitoksilla on riittävät oikeussuojakeinot valvojan päätöksien suhteen? Mitkä ovat riittävän

selkeät ja objektiiviset oikeudelliset edellytykset selkeästi hylätä/hyväksyä hakija, kuinka nämä todetaan ja miten varmistetaan hakijan tehokkaat muutoksenhakukeinot tuomioistuimesta? Entä mikä on valvovan viranomaisen vastuu ja korvausvelvollisuus aiheettomaksi todetun hylkäämisen johdosta?

Komission esityksessä viranomaisille ehdotetaan merkittäviä toimivaltuuksia ja laajaa harkintavaltaa. Osa näistä on ollut olemassa jo aiemmassa lainsäädännössä, mutta se ei sääntelyratkaisuna ole ollut ongelmaton. Lainsäädännön laadun parantamiseksi yleisenä neuvottelutavoitteena tulisikin olla Suomen hallinto-oikeusperinteen mukainen viranomaisten harkintavallan tarkkarajaisuuden periaate ja päätösten riittävä perusteleminen oikeusturvakeinojen tehokkaaksi käyttämiseksi tarvittaessa.

Komission direktiiviehdotuksen jatkoneuvotteluissa on kiinnitettävä erityistä huomioita seuraamuksia koskevan sääntelyn oikeasuhtaisuuteen. Kielletystä tai moitittavasta menettelystä luottolaitokselle aiheutuvan seuraamuksen tulee olla oikeassa suhteessa itse teon moitittavuuteen. Neuvotteluissa tulee lisäksi pyrkiä luopumaan toistuvaa seuraamusmaksua koskevien säännösten sisällyttämisestä luottolaitosten hallinnollisia seuraamuksia koskevaan sääntelyyn, koska tällainen seuraamus voitaisiin asettaa tilanteessa, jossa luottolaitoksella ei ole riittäviä henkilö- tai taloudellisia resursseja siirtyä määräajassa noudattamaan uutta sääntelyä, ja hallinnollisten seurausten kumuloituminen vaikeuttaisi entisestään siirtymistä noudattamaan uutta sääntelyä.

FINANSSIALA RY

Veli-Matti Mattila

johtaja, pääekonomisti